

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy óra " 20

Holtá verjük az ellenséget.

Gyönyörű az erő, mikor már lesújtott, de szebb talán akkor, mikor még csak akar sújtan. A nemes hív, a büszke céltudatosság és a komoly sorsállás teszi fenyegetéssé az erő megmozdulását.

A tűznapos retentív küzdelem nem fárasztotta el a sereget. Nagy sikerei után alig pihent valamennyit, csak annyit éppen, hogy el-takarította újján az ellenség borzalmas védőbástyáját: a kozákok tömegtelen halottját. Most aztán újra előre tört, kevélyebb bizalommal még, mint azelőtt.

Mert az északi győzelmeink eredménye nem csak abban van, hogy az orosz hadsereget megfogyasztottuk, hanem abban is, sőt leginkább abban, hogy a Bug és Stryj között elfoglalt kedvezőtlen terepünket fölcserélhetjük a San folyó mentén elhúzódó területtel, amely mindenféleképpen kedvezőbb.

A harc most is kétszáz kilométer hosszú vonalon folyik, de a mi elhelyezésünk jó, az ellenségé ellenben, amely meggyengülten szorult terepre, teljesen vigasztalan. A harc vonal kisebb, uralkalóbb, csaknem felényire spadi, az erőnk meg megduplázódott. Itt megint csak győzünk lehet.

Es amíg a gigászi harc északon tovább folyik, amíg Varsóig orosz földet foglalunk, amelyen már be is rendezkedtünk, addig az orosz hazug papirosgyőzelmeikkel általtja szerencsétlen szövetségeseit. A centruma a lembergi ravatalon fekszik, de jelentései szerint virágos nászágynak dicsőíti Lemberget.

A franciák egy-két napig mámorosok voltak az édes hazugrángóktól, de most már józanodnak. Keservebb kijózanodásra nem ébredt még náció. Voltak férfiak, akiket magasztalt, ideák, amelyek hevitették, nemzetek, amelyekkel holtig tartó hűségre szövetszött. És valamennyiben megcsalódott. Nagyjában, eszméiben és szövetségeseiben.

Nincs Franciaországban józan ember, aki még győzelmet merne remélni. Párist erősségekkel körülvézik, de a párisiak tudják, hogy ez az ő halálgyűrűjük.

Mikor és hogyan törli össze ezt a halálgyűrűt a német sereg, ez nem fontos. De össze fogja törni. A harc most már Páris alatt folyik. Páristól keletre Meaux és Montmirail között két napig tartó küzdelemben a németek ötven ágyút és több ezer foglyot ejtettek.

Montmédy és Compiègne után már az angoloknak sem biztatnak a franciák. De valószínű, hogy az itt elszorított vereség-

után az angoloknak se lesz nagy kedvük, hogy a franciákhoz közsék sorsukat. French tábornok, aki eddig negyvenöt ezer koronát vesztett francia földön, kétszer is meggondolja magát, amíg újabb kalandra vállalkozik.

És ha kockázatná is az újabb vállalkozást, az eddigieknél nagyobb sikereket nem várhat. Az angolok elszámították magukat.

Ez a háború nem bizonyult annak a jó fizetés, aminőnek azt elképzelték. Bukásba uszították a szövetségeseiket, de ez magával sodorja őket is. A végzet egymás-

hoz forrasztotta őket. Legutóbb arra tettek véresköt, hogy egymás nélkül nem fognak békét kötni. A nemes szövetségeseknek ilyen az önzetlensége. Ha meg kell halni, hát akkor haljanak meg együtt mind a hárman. Úgyes békekötés, meg ne mentsen egyet se közülök.

Hát mi respektálni fogjuk ezt a hollig való összeszövetkezést. Holtá verjük mind a hármat és rádásul még Szerbiát és Montenegrót is, amely éppen e napokban verete véreire magát Mitrovica és Sna-Gradina mellett.

Döntő csaták előtt.

Ujból kezdetét vette a nagy csata.

Minden harctéren rövid idő múlva meg lesz a döntés.

Az izgalmak és egymást kergető események már valósággal elveszik a lélekzetünket. Ki bírte volna még néhány hét előtt, hogy az egész világ egy nagy vérmezővé válik, ahol emberek százezrei gyilkolják egymást halomra?

Nekünk joltottak a legveszedelmesebb ellenségek, mienk a legnagyobb kockázat. S büszkén állpithatjuk meg, hogy ebben a példátlan veszedelemben mindenütt rendihetetlen bátorsággal megálljuk helyünket.

Mi több; mialatt délen az életre halálra elszánt szerbekkel kell végeznünk a mialatt északon a rengeteg Oroszország millió seregeinek javát veit ellenünk, időnk jut arra is, hogy német szövetségársunkat segítsünk az ő nagy munkájában, melyet a nyugat rendbontóinak megfélemezésére folytatni kell.

Mint több ízben megirtuk ugyanis a német szövetségeseink jelentik, hogy a franciá harctereken milyen jelentős része van a mi hatalmas ágyunknak a bámulatos német diadalokban. E jelentésből láthatjuk az avatallanok, hogy nem csupán északon és délen, de nyugaton is dicsőség jut a mi nevünknek. Az a testvéri önfeláldozás, amely e tényből kiderül, egyuttal biztosítéka annak, hogy a két szövetséges hős seregeink a poklok minden ördögei se fognak erőt venni. Kart karba fűzve nyomunk előre a végső diadalig.

És e hatalmas csatákról az alábbi híreink számolnak be:

A vezérkar jelentése az orosz és szerb harcterről

Hivatalos jelentés, kiadott szeptember 10 én, este: Lembergnél a csata tovább folyik. Támadásunk lassan tért hódít.

A délkeleti hadiszíntérről érkező hírek arra mutatnak, hogy mielőtt mi a Drinán átkelünk, a szerb hadsereg egyes részei a Szerém-ségbe betörték, ahol a támadás elhárítása megadult.

Hadba hívják a főiskolai növendékeket.

Budapest, szept. 12.

Krobatin hadügyminiszter felhívást intézett a monarchia főiskoláinak ifjuságához, hogy vegyék ki részüket a mai súlyos idők hazafias kötelezettségéből és jelentkezzenek minél számosabban önkéntes katonai szolgálatra.

E felhívást a budapesti kir. egyetem rektora, Lenhoshek egyetemi tanár a következő lelkes szavakkal hozza az egyetemi ifjuság tudomására:

„Kedves hallgató! Nagy idők, nagy célok, nagy áldozatokat követelnek. Lépjetek dicső őselnek nyomába, akik számtalanszor tanujelét adták annak, hogy készek életüket és vérüket feláldozni a királyért és hazáért.”

A cár a harcterre megy.

Berlin, szept. 12.

Stockholmi jelentés szerint a cár szeptember 15 én a harcterre megy. A rendőrség már széleskörű intézkedéseket tett.

Az oroszok a franciában és az angolban reménykednek.

Frankfurt, szept. 12.

A Frankfurter Zeitung stockholmi tévirata szerint előkelő orosz körökből megbízható magánértesítések érkeznek Svédországba, a melyek szerint Oroszország egyedüli reménye a nyugati hatalmak jövődó sikere. Péterváron az orosz hadjár-t kilátásait általában pesszimizálisan itélik meg.

Bordeaux a franciák új fővárosa.

Berlin, szept. 12.

Bordeauxból jelentik, hogy a kormány odaérkezése óta a városban nagyon élénk élet fejlődött ki; megérkezett oda a francia főváros diplomáciai kara és igen sok párisi előkelőség. A köztársasági elnök a prefektúrán lakik, Viviani miniszterelnök a városkészen, Millerand hadügyminiszter a hadtiszparancsnokságon, Augagneur tengerészeti miniszter pedig a tengerészeti orvosi akadémián. Az idegen nagykövetségek is Bordeauxban székelnek, míg a követségek Arachonban. A nagy francia újságok közül a Temps, a Matin, a Journal és a Humanité szintén átköltöztek Bordeauxba, hasonlóképpen a Daily Mail párisi kiadása is. A szeptember 5 ikén tartott minisztertanács megállapította, hogy a lakosság mindenütt nyugodt és bizik a kormányban. Azután intézkedéseket tett, hogy a polgári lakosság élélemmel kellőképpen el legyen látva.

Páris az igazságot követeli.

Köln, szeptember 12.

A Tribuna Párisból keltezte ezzel a címmel: „Páris tudai akarja a valóságot”, többek közt a következőket írja:

„Az összes francia vonatok tele vannak sebesültekkel. A kórházak majdnem mind megteltek, a mezők és rétek a határainkon temetőkké lettek. Hát csak Párisnak nem szabad meg tudni az igazságot! Olyan borzalmas ez a valóság? A hadügyminiszterium csak két célt ismer: a francia néppel győzelmeiket közzélni és a poroszok elleni gyűlöletet fokozni. A mikor mi újságírók naponta kapjuk a jelen-

téseket, úgy tűnik fel nekünk, mintha rendőri jelentéseket kapnánk: híreket apró csatározásokról, német gonoszságok elősorlását, francia aviatikusok hőstetteit és leveleket tábori tűzekről.

Háboru a tengeren.

London, szept. 12.

Berlinen át a Daily Telegraph közli, hogy öt német cirkáló az Atlanti óceánon folytatja azt a munkát, amely brit kereskedelmi hajó elcsalásására irányult.

A német gyors cirkálók nagy sikerrel dolgoznak, bár 24 angol cirkáló és ezenfelül számos francia hajó üldözi őket.

Minden jel arra mutat, hogy Anglia közvéleménye mind erősebben követeli az angol flottakereskedelmi akcióját, hogy az északi tengeren az akna veszélyt kikerülteni lehessen.

A hármassé entente és a béke.

Rotterdam, szept. 12.

A Nieuwe Rotterdamsche Courant pétervári távirata szerint a hármassé entente szerződéséhez Japán is csatlakozott. A japán külügyminiszter kijelentette a tokiói orosz nagykövetnek, hogy Japán még akkor sem fog békét kötni, ha Kiocsant megszállta, hanem meg fogja várni, a míg Európában megkötik a békét.

A „Kölnische Zeitung“ jelentése szerint a hármassé entente szerződése, amelyben a szövetségesek kötelezik magukat, hogy nem kötik békét, magában foglalja Szerbiát és Belgiumot is.

Az új pápa a békeért.

Róma, szept. 12.

A pápának a béke érdekében tett felhívása a szentszék két akciójának előfutára volt. Az egyik egy enciklika, melyet a pápa a világ összes püspökeihez intézett és amely főként a béke kérdésével foglalkozik. A másik egy a pápa által rögtön megindított kezdeményezés, amelynek keresztül vitelle a különböző kormányoknál már megkezdődött és amely a harcok megszüntetését és egy békekonzferencia vagy békebíróóság alakítását indítványozza.

A „Tribuna“ állítólag arról értesült, hogy a pápa a távozó bíborosokat bucsu audienciájukon azzal a misszióval bízta meg, hogy kormányaiknál készítsék elő a tálalt és tegyenek erről jelentést.

Közben a pápai diplomácia Ausztriában, Magyarországon, Bjorországon és Belgiumban hasonló értelemben működik. Nincs kizárva, hogy a newyorki pápai delegátus megbízatást kapott Wilson elnöknel a teendő lépésre a választott bíróság kérdésében.

Eladó és kiadó föld.

Az igazsági utfélen 5 és fél köblös ugarföld, 1 évre hagyma alá használt. Se kiadó, vagy pedig a hozzátartozó tanyaépületekkel együtt örökáron, szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet Cs. Kiss Istvánnal, Meskó-utca 13. szám alatt.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár: Szeptember 13. Vasárnap. Róm. kath. D 15 Amát. Protestáns D 15 Amát. Görög Orosz aug. 31. E 14 B.A. 8. Nap kel 5 óra 34 per. kor. nyugszik 6 óra 17 per. kor. Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürögnyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet 24. 8. C.

— A választói névjegyzék. A belügyminiszter a választói névjegyzékek összeállítására dolgában újabb rendeletet bocsátott ki, amelyben közli, hogy a névjegyzék 1914. október 31-ére elkészítendő. December 10-től december 25-ig a névjegyzéket közszemlére kell kitenni, a felszámolásokat pedig december 31-ig kell e öterjeszteni.

— A bevonult tanítók illetményei. A kultuszminiszter ma rendeletet tett közzé, amelyben megállapítja, hogy a községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítók köztisztviselők és ezért törvényesen megállapított járandóságaiak közigazgatásilag biztosítottak, összhangban azokkal a rendelkezésekkel, amelyek a bevonult állami és vármegyei tisztviselőkre vonatkoznak.

— Istentisztelet a reformátusoknál. A mai napon d. e. 9 és d. u. 2 órakor az ó-templomban prédikált Nagy Károly lelkész, az új-templomban ugyanazon időben Dérczy Imre segédlelkész.

— Földbérleti értekezlete. Azok a földhasznosítók, kik a Nákó-féle birtokból Nagyszentmiklóson földet bírnak hasznosítani, holnap, vasárnap délután a városi széképület nagytermében értekezlet tartanak. Itt emlíjték meg, hogy Nákó gróf a hasznosítókot, kik mára földet béreltek, a nehéz időkre való tekintettel teljesen hasznosítási engedményben részesítette. Ez a nagy vonás nemcsak dicsőreget érdemel, de úgy volna jó, ha utána azra találur.

— Szaporodnak a polgárfőrök. A rendőrkapitányi hivatalnál a polgárfőrésbe való belépésre mai napig jelentkeztek: Szabó Péter, B. Papp Illés, Felberbauer Ignác, Börcsök István, Oláh János, Kószó Mihály, Ferenci István, Zeller István, Palcsóber Kálmán, Szalárdi Sámuel, Börcsök István, Márton Bálint, Bán Zsigmond, Péli József, Szemeray Zsigmond kir. jbró, Dózsa Simon dr., Galamb Sándor dr., Holler György dr., Erdélyi Mihály dr., Nagy Sándor dr., Fehér Mór dr., Kardos István dr., Politzer Dező, Politzer Jenő és Kovács Antal italmérő. A polgárfőrés szolgáltatása csak az éjjeli órákra terjed ki a így a nappali foglalkozásában senki akadályozva nem lesz, ezért kívánatos volna, hogy a lakosság e célból minél nagyobb számban jelenkezzen, hogy az egyes örcsapatok akadálytalanul felválthatók legyenek. Az örség a szolgálatot f. hó 15-én kezdi meg, mely ideig a rendőrség jelentkezőket szívesen lát.

— Legnagyobb öröme a szülőknek, ha gyermekük egészséges és szépen fejlődik. Minden anya tudja, hogy ezt csakis úgy érheti el, ha gyermekét rendszeresen a Nestlé féle gyermekliszttel táplálja, mely készítmény a csecsemők, a beteg és egészséges gyermekek legjobb tápláléka. — Próbadozozokat díjjal küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 990.

Egy hős temetése.

Ma délután temették el Szűcs Ferencet.

Ma délután tették örök nyugalóra a haza derék katonáját, Szűcs Ferencet. A hitvesnek hű párját s az árván maradt öt hónapos kis gyermeknek szerető édesapját. Még csak nem is rég, hogy a hazaszeretetétől áthatott derék ember ragyogó vig kedéllyel bucsuzott fiatal hitvesétől s egyetlen öt hónapos kis gyermekétől, hogy fegyverrel ő is kivége részét abból a titáni küzdelemből, amely a magyar hazáért, a magyar nemzet önállóságáért folyik.

Lázás sürgős forgás volt ma délután a Vörös-kereszt internátusi kórházában. A beteg a nyugalomra vágyó katonák egy érzik magukat, mintha már nem is volna semmi bajuk, hiszen egy szerető bajtársnak temetésére kell menni, aki ott, velük együtt mint egy oroszán harcolt s akit az ellenség gyilkos golyója örökre megfosztotta attól, hogy viszontlása családját s szülőföldjét.

Önkéntelenül is könny folant szemünkbe, amint halott csendben masirozni láttuk derék katonáinkat. Elmentek, hogy utolsó földvölletet vigyanek bajtársuknak s hogy sirjánál állva újra s szent esküvel fogadják meg, hogy bosszút fognak állani ellenségükön.

Szűcs Ferenc nemcsak a családának és hadseregének halottja, hanem halottja a makói társadalomnak is. Már jóval a temetési szertartás megkezdése előtt megjelent Markovics Manó dr. főispán vezetésével a vármegye tisztikara és Galambos Ignác dr. polgármester vezetésével a város tisztikara. De képviselve voltak az összes makói közhivatalok is.

Szem nem maradt szárazon, midőn hat szerető bajtára kihozta a néma koporsót az udvarra. Feljárdult a hatalmas tömeg, majd Bereczky László református lelkész az elvezetődő búcsuztatva el hozzátartozóitól a bajtársától.

Megindult a gyászos menet s néma zokogással kísérelte ki Szűcs Ferencet a református ó-templomba, ahol átadták őt örök pihenésre annak a földnek, amelyért a csatamezőn életét vesztette.

Es ott a sirnál, egyszerű és keresetlen szavakkal megszólalt az egyik bajtárs, letette a sirbantra a gyönyörű élővirág koszorút, amelynek felírása „Utolsó földvöllettel az internátusi bajtársaid“ volt. Es ott esküre emelt kézzel újból szent fogadalmat tettek, hogyha kell, ők is épen úgy, mint Szűcs Ferenc utolsó csepp vérig harcolni fognak drága, szerető hazánkért.

Nyugodjék békében.

(fh.)

Glück Lajos makói kőfaragó-mester ma bejelentette a város polgármesterének, hogy Szűcs Ferenc sirjának megjelölésére egy karrsral márvány sírkövet adományoz.

Kiadó ház.

Hunyadi-u. 6. sz. alatti házam, mely áll: 2 utcai, 1 háló, 1 fürdőszoba, üvegezett folyosó és a hozzátartozó mellékhelyiségekkel. Kiadó. Értekezhetni lehet vasárnaponként Gera Péter tulajdonossal, hétköznaponként Nagy Gy. Sándorral, ugyanott.

A moratorium újabb szabályozása.

Rendelet a moratoriumról.

Gróf Tisza István minisztereink a kormány nevében a moratoriumra vonatkozó újabb rendeletet bocsátott ki melyben az augusztus 12-én kibocsátott rendelet több irányban kiegészíti.

A rendelet 1-4. szakasza megállapítja, hogy a kéiooldalú szerződésből kifolyólag nem pénzbeli szolgáltatásra kötelezett fél csak az esetben tartozik elvállalt kötelezettségét teljesíteni, hogyha vele szemben a moratoriumot az ellenfél nem veszi igénybe.

Ugyanezek a szakaszok megállapítják azt a módot, hogy miképp kell bérmentik félnek az ellálati szándékaról a másikat jogérvényesen értesíteni.

Az állam, vagy állami intézmények és vállalatok részére szükséges szállítások teljesítendő, tekintet nélkül a moratoriumra. A moratorium ideje alatt teljesítendő szerződés alapján a szerződés nem teljesítéséből eredő pénztartozások nem esnek moratorium alá.

A rendelet kimondja, hogy nem érinti azt a kérdést, hogy a háboru mint vis major milyen hatást gyakorol a jogügyletek teljesítésére. A bérbeadott ingatlanok tulajdonosai a hasznosítóból nemcsak a közterheket tartoznak fizetni, hanem az ingatlanos levő jelzálogtartozások kamatait és annuitásait is és pedig a bérösszegekből fennmaradó rész erejéig a betétiadás sorrendje szerint.

Ha azonban valaki jelzálogtartozást nem fizette, ez ellen eljárás csak a lejárt kamatok és az annuitási részletek erejéig lehet indítani. Ez a rendelkezés visszaható hatállyal is bír. A gyámpüszitárak ezentul is csak a korlátolt összeget vehetik fel betéti kölvyre, vagy folyószámlájukra. A városok és községek már, folyószámlára vagy betétekből folyó szükségleteik fedezésére végeit, nagyobb összeget is vehetnek fel. A folyó szükséglet mértékét a városokra a belügyminiszter, a nagy és kis községekre ötezer koronán felül a belügyminiszter, ötezer koronán alul pedig az alispán állapítja meg. A rendelet ma lépett életbe.

Visszaszorítjuk az oroszokat.

A németek is kiszorítják őket Poroszországból.

Az északi harctérről két fontos jelentés érkezik. Az egyik a németek, a másik a mi csapatainknak az oroszok ellen való hadműveleteiről szóló. A mi offenzívánk az oroszok ellen egyre sikeresebben halad előre. Figyes főherceg és Károly Ferenc József trónörökös Conrad vezérkari főnök társaságában mint megirtuk a főhadiszállásról automobilon kiment a harcoló csapatok frontjára.

A németek oroszellenes offenzívájáról Stein tábornok tett közzé rövid jelentést, amelyben közli, hogy Kelet-Poroszországban Hindeburg tábornok megverte az orosz hadseregnek még porosz területen tartó-

...kódó balszárnyát és ezzel utat nyitott csapatainak az ellenséges hadsereg hátába. Az ellenség feladta a harcot és teljesen visszavonulóban van. A keleti hadsereg északirányban üldözi az ellenséget.

A galíciai harcokról érkező jelentés örömteljes izgalommal tölthet el bennünket.

A jó reménységnek messzemenő kedvező perspektívát ad a németek újabb győzelméről érkező hír, mer nagy lépéssel vitte előbbre a két szövetséges sereg oroszellenes kooperációjának lehetőségeit és az orosz hadvezetőséget előbb-utóbb mégis csak arra fogja kényszeríteni, hogy Kelet-Galiciában levő csapatait beljebb levő orosz területekre vonja vissza. Ismételteln utalni kell ugyanis arra, hogy Dankl és Auffenberg seregei folytonos előrenyomulásukkal teljesen elvághatják a Kelet-Galiciában levő orosz sereget északi összeköttetéseitől és lehetővé tehetik, hogy az északi Lengyelországból előrenyomuló német csapatok velük egyesülve, a siker minden reményével végezhessek bekerítő mozdulataikat a galíciai orosz csapatoktól elvágtatott orosz sereg körül.

Az orosz hadvezetőség előbb utóbb fel fogja ismerni, hogy a német és az osztrák-magyar csapatok kooperációja milyen veszedelemmel fenyegeti kelet-galíciai csapatait és amilyen arányban nyomul majd előre a német sereg és nyomulhatnak előre Dankl és Auffenberg csapatai, ugyanolyan arányban növekedik majd annak a reménye, hogy Kelet-Galiciából kivonulnak az orosz csapatok. Ha arról kapunk jelentést, hogy offenzívánk egyre kedvezőbben halad előre, akkor ebben csak annak a megerősítését láthatjuk, hogy az orosz hadvezetőség súlyosan éri a Dankl és Auffenberg seregeknek diadalmas nyomását és kényszerítve látja magát elfoglalt pozícióinak visszaadására. Reményeink joggal növekedhetnek és egyre fokozódó bizalommal várhatjuk az újabb híreket.

Ujabb sebesülteket hoztak Makóra.

Nagy közönség várta őket a vasutnál.

Ma délután 4 óra 20 perckor sok kocsiból álló vonat érkezett a Szeged felől a makói pályaudvarra. A harcér sebesülteket hozta.

A vonaton állg utazott néhány civil úras. Csupa sebesült katonát volt. Egy részük még a sabácsi nagy csatában kapta sebtét. Másik részük a galíciai harcokról került hozzánk. Volt azonban igen sok olyan is, ki már a mirovicai véres káboruban vált kis időre harc-képtelenné.

Azért mondjuk, hogy csak kis időre váltak harc-képtelenné, mert a legtöbb csak könnyebben sebesült meg és a sabácsiak már erősen gyógyulóban vannak. Ezek nagyobbára üdülő betegek, kik nálunk jó ellátást találva csakhamar össze fogják szedni önmagukat és akkor — mint ökmaguk is mondják — ismét visszatérnek dicsőséghez hozó küzdelmükbe.

A ma érkezett sebesültek közül csak 48 szállott ki Makón. A többi a vármegye községei: Apátfalva, Nagylak és Csanádpalota várta és fogadta igaz testvéri szeretettel.

A makói közönség, bár elég későn értesült a sebesült katonák érkezéséről, dacára a szakadó esőnek, óriási számban jelent meg a

vasutnál. Hengosan éljenezte a nagyobbára magyar fluxból álló katonákat és ethalmozta őket szeretetének minden jelével.

A sebesült katonákat ezután kocsikra ültették és különféle helyeken helyezték el. Egy részüket a római katolikus körbe vitték, azokat pedig, kik behatóbb orvosi kezelést igényelnek, a Dinkébe szállították. A sebesülteknek kisebb csoportja az özvegy Ékes Jánosné által mintaszerűen berendezett kórházba került.

A megérkező katonákat mind a három helyen jóízű uzsonnával látták el. Ugyanezt tette Babos Gajza állomás főnök 4 súlyosabb sebesülttel, kiket friss meleg kávé uzsonnával kínált meg azalatt, míg azok az állomáson vártak az őket beszállító kocsikra.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(586)

80. fejezet.

A csárdás.

— Oh, igen. Csak hogy ő úgy cselekszik, amint a kisasszonynak tejszik.

— Mentől előbb menjünk Valencébe, felelte a leány. Apának pedig irtam, majd később elmegyünk a postára és feladjuk a levelet.

— Kérem, adja ide a levelet, rögtön a postára viszem. Soha se fáradjon a kisasszony.

— Ajánlja szeretném feladni.

— Ajánlja adom fel.

Márta az atyjának írt levelet átadta Pietrónak.

Pietró kissé összeráncolta homlokát, midőn a levéllel kifordult a sátorból.

Becsületes ember volt, nem értelt a csaláshoz s ekkor mégis azon kellett a fejét törnie, hogy mitféle postai feladóvényt adjon Mártának annak igazolásául, hogy a levelet lényeg feladta. Mert hogy a levélnek nem volt szabad Budapestre Péty Dánes nevére megérkeznie, az bizonyos!

Péty úgy utazott el hazulról, hogy leveleit utána küldik Triestbe vagy bárkova, a merre utazni fog.

Ezt ugyan Pietro nem tudhatta, de mint uri ember tudott annyit, hogy Budapestre egy uri embernek akkor is eljuttatják a címére érkezett levelet, ha éppen nem időznék is a városban.

Lassan, töprenkedve haladt végig az utcákon.

— A postahivatalban drága pénzért sem adnak kiütitellen feladóvényt, gondolta magában. A postamestert nem veztegethettem meg, hogy levél nélküli vényit adjon... Ah, meg van! mondá magában örömmel. Ez a levél Budapestre szól, ismerem egy várost, melyet Budweisnak hívnak, Kihuzva a „Budapest“ szót a borítékon és e helyett „Budweis“ írok oda. A szöveget Péty Dánes névre és — Budweisra állítják ki. Mit kell tennem, hogy az egész vévény rendben legyen? Tízfével lecséppentem a Budweis „weis“ szót a „Bud“ fog látszani. „Péty Dánes urnak Bud...“

lesz a vevényen s Márta kisasszony nem fog gyanakodni. Igen, így teszek, mire Budweisból visszaérkezik ez a levél, mi már messze leszünk innen, de a postahivatal különben sem ismeri a levél feladóját és így nem tudja vissza-kézbesíteni...

Pietro meggyorsította léptét. A gondolatot jónak és helyesnek találta.

A postahivatalban a levélborítékra „Budapest“ -et kihuzta, fölébe „Budweis“ -t írt s azt így adta fel.

A feladó-vevényel pedig úgy tett, a mint tervezte.

Márta rápillantott a vevényre és gyanútlanul — zsebébe tette.

A választ azonban hiába várta, az nem jött meg, mert hiszen a levél sem jutott Péty Dánes kezéhez.

(Folyt. köv.)

Nyiltér*)

Köszönetnyilvánítás.

Fájó szívvel mondom alulírott köszönetet mindazoknak, kik a harcúton kapott sebében elhunyt férjemnek:

Szücs Ferencnek

mai végtisztetségén részt venni szivesek voltak. Köszönetet mondok Csanádvármegye méltóságos főispánjának, Markovics Manó dr. urnak, Makó város polgármesterének, Galambos Ignác dr. urnak, mindazon hatóságoknak, férjem itt időző sebesült bajtársainak, ismerőseinknek, rokonainknak és jóbarátainak, kik a végtisztelegésemre megjelentek szivesek voltak és ez által fájdalomukat enyhítették.

Makó, 1914. évi szept. 12.
Özv. Szücs Ferencné szül. Szarany Julianna.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetmény.

Azok a makói haszonbérletők, kik a Nákó-féle nagyszentmiklósi földkeblől földet bérben bírnak, kéretnek, hogy ma délután 3 órakor a városháza nagy termében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Megjelenésre kéretnek azon haszonbérletők feleségei is, kiknek férjeik bevonu tak.

Uradalmi ügyszség.

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbizottjával a helyszínen.

Árverési hirdetés.

A csanádi vasut Makó állomásán, szeptember 14-ikén délután 2 órakor következő áruk nyilvánosan elárvereztetnek u. m.: 1 láda vasáru 37 kg., 1 bál parafadugó 65 kg., 1 láda tiükörüveg 15 kg., 2 láda málnaszörp 92 kg., 1 láda porkötő 10 kg., 1 láda ruhanemű 25 kg., 1 drb. kémény-kő 127 kg.

Makó, 1914. szept. 10-én.

Babos

állomástőnök.

Kiadó föld.

A belső nyomásban levő 23 his hold B. Szücs Jánosné-féle **tanyaföld** haszonbérbe kiadó. Esetleg felesbe is. Értekezni lehet Szalárdi Jánossal, Kossuth utcán.

Kiadó föld.

A földéaki utfélen Szilágyi József földjével átellenben levő

23 kat. hold föld

hozzátartozó tanyaépületekkel vételmény, vagy kalászos művelés alá kiadó. Értekezhetni lehet Nagy Miklóssal Parádcsom-u. 1229. régi sz. alatt.

Kiadó uri lakás.

Szent István tér 2. szám alatti 3 nagy utcai, 2 udvari szoba, előszoba, konyha stb. f. évi november hó 1-re kiadó. Szent István tér 3. számú saját házammal 2 udvari lakás, az egyik 2 szoba, konyha, a másik 1 szoba, konyha, november 1-től szintén kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: Jenei Székely Lajos gyógyszerésznél. Szent István téri gyógyszerész. Telefon 127.

A belvárosi ref. lelkeszi javadalomhoz tartozó

43 kat. hold tanyaföld,

jókarban levő tanyaépületekkel, haszonbérbe kiadó. Az érdeklődők értekezhetnek Nagy Károly lelkeszzel a parochian vagy Veres Sándor gondnokkal, a gondnok hivatalban.

Zeidler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részv. társaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség tudomására hozni, hogy a jéggyártást és kihordást már megkezdtuk és

kristálytisza műjég

malmi irodánkban (36. telefonszám) megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi tisztázleteinkben kapható. 50 kilóig a jég ára 6. fill., ezen fölül mennyiségű 4fill.

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság“
::: nyomdájában eladó. :::

Legujabb
jó hír

Kőbányai sör!

A mai naptól kezdve az ismert elsőrendű, legjobb
minőségű, eredeti gyári töltésű

kőbányai világos, maláta sörök
és duplamaláta sörök

nagyban és kicsinyben szereshetők be:

Iritz Sámuel özv. cégnél.

511
1914. sz.

H I R D E T M É N Y.

A kőrös-tisza-marosi árment, és belvizszab. társulat mindszent-apát-falvai szakaszának töltésvonalán és gátörtelepein levő

tüzifa, avult rőzse, valamint a leltári tárgyak

nyilvános árverésen a következő sorrendben adtnak el:

Szeptember 18. (péntek) délelőtt Porgánytól a vetyeháti örházig. Kezdet reggel 8 órakor.

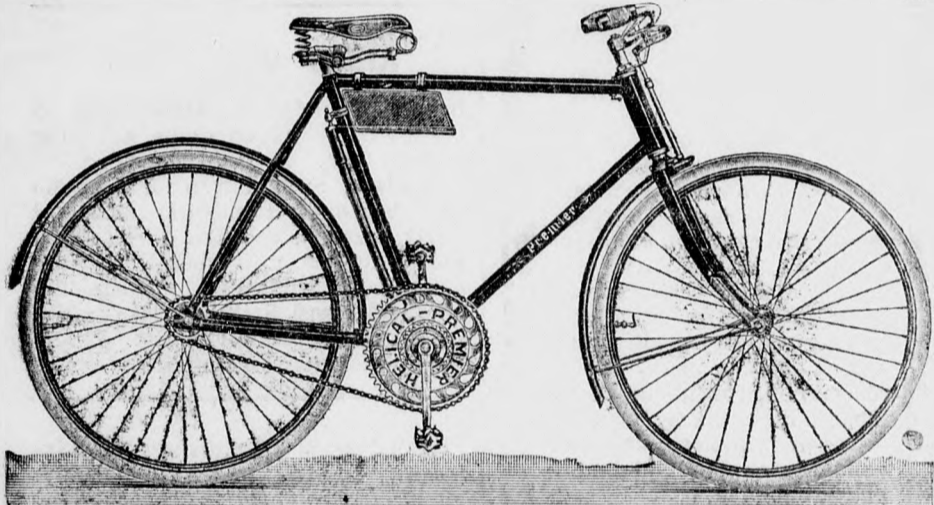
Ugyanazonnap délután a vetyeháti örházról a makói határig. Kezdet délután 2 órakor.

Szeptember 19. (szombat) délelőtt a makói határtól a fehérvázi örházig. Kezdet reggel 8 órakor.

Kelt Hódmezővásárhelyen, 1914. aug. 15.

Szakaszigazgatóság.

Világhírű eredeti Helical Premier és Alfakerékpárok

Legjobb minőségű piros és szürke hegyi gummik, lámpák, mindennemű kerékpáralkatrészek. Varrógépek, éneklőgépek, hanglemezek, hangversenytűk, ezen gépek alkatrészei. Vizmentes ponyvák, KENDERZSÁKOK. Permetezők, gummicsővek, MÉRLEGEK legolcsóbban

GLÜCK SAMUNÁL, MAKÓ.

Kedvező fizetési feltételek!

Kiadó ház.

Tulipán-utca 4. számú HÁZAM, mely áll: 3 padolt szoba, konyha és hozzátartozó melléképületekből, november 1-től kiadó. Értekezhetni lehet vasárnap délelőtt ugyanott.

Irni, olvasni tudó

szorgalmas fiatalember elvállalna bármily szolgáló állást. Cim a kiadóhivatalban.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék! Valódi szőrme gallérok, muffok kizárólagos raktára

Első magyarországi sirkőgyár.

Nálam az összes márvány- és
::: granit sirkővek :::

25%-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat ujjonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sirköveket

6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalom 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS
Makó, Szegedi-utca, saját ház.

A KI gyomorban szenved, szédülést, rosszulletet, hányási ingert érez, étvágyhiány, görcsőkben szenved,
az tegyen kísérletet a Kárpáti-féle
„NOVICUM“
gyomorcsöppel.
Sok ezer köszönőlevél tanuskodik a Novicum háziszser áldásos hatásáról
Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki röptön láthassa, mi a NOVICUM HÁZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.
A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszser nemcsak a gyomor különféle bajai ellen használható jó szerrel, hanem összetételénél fogva a vese működést is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti.
Kovácszán, 1909. aug. 6.
Dr. Zentay Dávid,
járás orvos.

Tisztelt Uram!
9 évig fájt a gyomrom minden orvosságot megpró, báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcsöppjeit megpróbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fáj a gyomrom, hála a jó istennek és köszönet Önnek.
Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást.
Mégegyszer fogadja hála lámat a jó Novicumért.
Szeged, 1911. augusztus 24-én.
Tisztelője
Siha József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszser kapható gyógyszerárakban 2 koronás 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben
Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveggel 6 k 22 fillérért BÉRMENŦVE szállit az egyedüli készítő:
Kárpáti József
Árkos-Sepsiszentgyörgy,
Kálvin-tér 6/a. sz.
Makón kapható:
Popper Gyula drogériájában
Budapesten kapható:
Szabados Ödön „Hunnia” gyógyszerárában, Erzsébet-körút 56. sz.